

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö
Vanhempi hallitussihteeri Anna Gau

30.10.2025

VN/1396/2025

VALTIONEUVOSTON ASETUS PÄÄESIKUNNAN RIKOSTORJUNTATEHTÄVIÄ HOITAVIEN VIRKAMIESTEN VOIMANKÄYTTÖ- JA SUOJAVÄLINEISTÄ

1. Esityksen tausta ja pääasiallinen sisältö

Laki sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa (89/2025) tulee voimaan 1.12.2025 ja kumoaa voimassa olevan, samannimisen lain. Lain 109 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä Pääesikunnan rikostorjuntatehtävää hoitavien virkamiesten voimankäyttö- ja suojavälineistä.

Näin ollen esitetään, että valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädettäisiin sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annetun lain 109 §:n 1 momentin nojalla asetus Pääesikunnan rikostorjuntatehtävää hoitavien virkamiesten voimankäyttö- ja suojavälineistä.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

1 §. *Voimankäyttövälineet ja suojavälineet.* Pykälän mukaan valtio varustaa sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annetun lain (89/2025) 88 § ja 93 §:n 1 momentissa tarkoitettua rikostorjuntatehtävää hoitavan Pääesikunnan virkamiehen tehtävien edellyttämällä voimankäyttö- ja suojavälineillä.

2 §. *Voimankäyttövälineet.* Pykälässä säädettäisiin Pääesikunnan rikostorjuntatehtävää hoitavien virkamiesten voimankäyttövälineistä.

Pykälän mukaan virkamiehen voimankäyttövälineitä ovat:

- 1) lippaallisella tai itselataavalla kertatulella toimivat pistoolit niihin soveltuvine patruunoineen;
- 2) valmiuslain (1552/2011) 3 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa, puolustustilain (1083/1991) 1 §:ssä tarkoitettussa puolustustilassa tai kun tasavallan presidentti on päättänyt asevelvollisuuslain (1438/2007) 32 §:n 4 momentin nojalla kertausharjoituksesta tai mainitun lain 83 §:n nojalla ylimääräisestä palveluksesta, virkamiehen toimintaa tukevana erityisaseina haulikko, konepistooli, rynnäkkökivääri, tarkkuuskivääri tai ampuma-aselain (1/1998) 6 §:n 2 momentin 12 kohdassa tarkoitettu muu ampuma-ase niihin soveltuvine patruunoineen; sekä
- 3) muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut ominaisuuksiltaan ja asianmukaisesti käytettyinä vaikutuksiltaan ampuma-asetta lievemmat voimankäyttövälineet.

Pääesikunnan rikostorjuntatehtäviä hoitavien virkamiesten voimankäyttövälineitä ovat normaalioloissa pistooli ja muut ampuma-asetta lievemmat voimankäyttövälineet. Pykälän 2 kohdassa mainittujen muiden ampuma-aseiden käyttöön olisi mahdollisuus vain poikkeusoloissa tai valmiutta kohotettaessa. Normaalioloissa näitä erityisaseita vaativissa tilanteissa turvauduttaisiin poliisin virka-apuun. Poikkeusoloissa ja valmiutta kohotettaessa poliisin oikea-aikaista virka-apua ei välttämättä ole saatavissa, jolloin voi olla tarve turvautua

30.10.2025

VN/1396/2025

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö
Vanhempi hallitussihteeri Anna Gau

näihin sotilaan henkilökohtaista asetta vastaaviin ampuma-aseisiin. Puolustusvoimilla on kyky kouluttaa virkamiehensä näiden ampuma-aseiden käyttöön.

Pykälän 3 kohdan mukaisilla muilla ominaisuuksiltaan ja asianmukaisesti käytettyinä vaikutuksiltaan ampuma-asetta lievemmillä voimankäyttövälineillä tarkoitettaisiin esimerkiksi teleskooppitukkaa sekä kaasusumutinta.

3 §. Oikeus kantaa ja käyttää voimankäyttövälineitä. Pykälässä säädettäisiin, että virkamiehen käyttäessä voimakeinoja sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annetun lain 104 § tai 107 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa hän saa käyttää vain sellaisia 2 §:ssä tarkoitettuja voimankäyttövälineitä, jotka Pääesikunta on hyväksynyt. Edellytyksenä voimankäyttövälineiden käytölle on lisäksi, että virkamies on saanut koulutuksen niiden käyttöön.

Voimankäyttöön ja voimankäyttövälineisiin liittyvästä koulutuksesta säädettäisiin puolustusministeriön asetuksella Pääesikunnan rikostorjuntatehtävää hoitavien virkamiesten voimakeinojen käyttöön liittyvästä voimankäyttökoulutuksesta, voimankäytön harjoittelusta ja seurannasta, voimankäyttövälineiden säilyttämisestä, voimakeinojen käytön valvonnasta sekä virkamerkistä.

4 §. Voimaantulo. Pykälä sisältäisi voimaantulosäännöksen.

3. Ehdotuksen vaikutukset

Ehdotuksen arvioidaan vaikuttavan pääosin Pääesikunnan toimintaan.

Esityksellä arvioidaan olevan vähäisiä taloudellisia vaikutuksia johtuen voimankäyttövälineiden ja suojavarusteiden hankinnasta. Virkamiesten koulutukseen liittyvät taloudelliset vaikutukset on arvioitu esityksessä koskien puolustusministeriön asetusta Pääesikunnan rikostorjuntatehtävää hoitavien virkamiesten voimakeinojen käyttöön liittyvästä voimankäyttökoulutuksesta, voimankäytön harjoittelusta ja seurannasta, voimankäyttövälineiden säilyttämisestä, voimakeinojen käytön valvonnasta sekä virkamerkistä. Esityksellä ei arvioida olevan välittömiä muita viranomaisvaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu puolustusministeriössä virkatyönä yhteistyössä Pääesikunnan oikeudellisen osaston kanssa.

Asetusehdotuksesta on pyydetty lausunto kaikilta ministeriöiltä, Pääesikunnalta, Poliisihallitukselta, Suojelupoliisilta sekä Rajavartiolaitokselta. Saaduissa lausunnoissa ei esitetty huomioita, jotka olisivat edellyttäneet muutostarpeita asetusehdotukseen.

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

5. Voimaantulo

30.10.2025

VN/1396/2025

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö
Vanhempi hallitussihteeri Anna Gau

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.12.2025.